

ระเบียบผู้ตรวจการแผ่นดิน

ว่าด้วยการตรวจสอบภายในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบผู้ตรวจการแผ่นดินว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ และมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกัน จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบผู้ตรวจการแผ่นดินว่าด้วยการตรวจสอบภายในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบผู้ตรวจการแผ่นดินว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่งหรือมติผู้ตรวจการแผ่นดินอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“ผู้ตรวจการแผ่นดิน” หมายความว่า ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินด้วย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการตรวจสอบสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

“การตรวจสอบภายใน” หมายความว่า กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของสำนักงานให้ดีขึ้น และจะช่วยให้สำนักงานบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

“หน่วยงานตรวจสอบภายใน” หมายความว่า ส่วนงานที่รับผิดชอบงานตรวจสอบภายในตามระเบียบผู้ตรวจการแผ่นดินว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

“หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน” หมายความว่า ผู้ตรวจสอบภายในที่ดำรงตำแหน่งสูงสุดในหน่วยงานตรวจสอบภายใน

“ผู้ตรวจสอบภายใน” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในของสำนักงานหรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ตรวจสอบภายในของสำนักงาน

“หน่วยรับตรวจ” หมายความว่า ส่วนงานในสำนักงาน ตามระเบียบผู้ตรวจการแผ่นดินว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

“ฝ่ายบริหาร” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่บริหารซึ่งดำรงตำแหน่งรองจากเลขาธิการไม่เกินสามลำดับ

ข้อ ๖ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาการตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด และคำวินิจฉัยให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๗ ในการบริหารงานทั่วไป ให้หน่วยงานตรวจสอบภายในขึ้นตรงต่อเลขาธิการ สำหรับการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง และประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน ให้เป็นไปตามข้อ ๑๘ (๗) ส่วนการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในให้ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ

ข้อ ๘ ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) มีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

(๒) มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี ประกาศ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสำนักงาน

(๓) มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายในของสำนักงาน

ข้อ ๙ เลขาธิการจะแต่งตั้งให้ผู้ตรวจสอบภายในรักษาการในตำแหน่งอื่นหรือแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นมารักษาการในตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในได้เฉพาะกรณีที่มีการปฏิบัติงานของบุคลากรดังกล่าวได้ขาดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่เดิม

ในกรณีที่สำนักงานอยู่ระหว่างการสรรหาบุคลากรมาดำรงตำแหน่งเป็นผู้ตรวจสอบภายใน เลขาธิการอาจพิจารณามอบหมายให้บุคลากรภายในสำนักงานมาปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในเป็นการชั่วคราวและยังคงปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ ทั้งนี้ บุคลากรดังกล่าวควรมีความรู้ ทักษะและความสามารถที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายใน และต้องไม่เป็นผู้ที่รับผิดชอบด้านการเงิน การบัญชี การพัสดุ หรือปฏิบัติงานในภารกิจหลักของสำนักงาน

เลขาธิการหรือคณะกรรมการจะพิจารณาสั่งการให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติงานอื่นได้ตามควร แก่กรณี ทั้งนี้ งานดังกล่าวต้องไม่ทำให้ผู้ตรวจสอบภายในขาดความเป็นอิสระ และความเที่ยงธรรม ในกิจกรรมที่ตรวจสอบ

ข้อ ๑๐ ให้ผู้ตรวจสอบภายในดำรงไว้ซึ่งความเป็นอิสระและไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรม ที่ตรวจสอบ และปราศจากการแทรกแซงในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็นในการตรวจสอบ ของฝ่ายบริหารหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด

ในกรณีที่ต้องตรวจสอบงานที่ตนเคยทำหน้าที่บริหารหรือปฏิบัติงานภายในระยะเวลาหนึ่งปี ก่อนการตรวจสอบ ให้ผู้ตรวจสอบภายในอื่นเป็นผู้ตรวจสอบ

ผู้ตรวจสอบภายในไม่ควรเป็นกรรมการในคณะกรรมการใด ๆ ของสำนักงานอันมีผลกระทบต่อ ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็นในการตรวจสอบ

ข้อ ๑๑ ให้ผู้ตรวจสอบภายในมีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล บุคคล เอกสารหลักฐานและ ทรัพย์สินต่าง ๆ เพื่อรับทราบข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ข้อ ๑๒ ในกรณีมีความจำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้าน มาให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะ หรือร่วมปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถกระทำได้โดยดำเนินการ ตามระเบียบว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๑๓ การใดที่มีได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้นำหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วย มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๒

คณะกรรมการ

ข้อ ๑๔ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วย ประธานกรรมการ หนึ่งคน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าสองคนแต่ไม่เกินสี่คน และให้หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบ ภายในเป็นเลขานุการ โดยให้มีผู้ช่วยเลขานุการตามและผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ ตามที่ประชุมมอบหมาย

ข้อ ๑๕ กรรมการต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบห้าปี

(๓) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

(๔) สามารถอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ โดยผู้ตรวจการแผ่นดินอาจพิจารณาความเหมาะสม ของจำนวนคณะกรรมการที่กรรมการสามารถดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการของหน่วยงานอื่นได้เพื่อให้ การปฏิบัติหน้าที่กรรมการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้ตรวจการแผ่นดินควรพิจารณาและกำหนดความรู้ความสามารถที่จำเป็นของคณะกรรมการ เพื่อให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ คณะกรรมการองค์รวมควรมีความรู้ที่เพียงพอเกี่ยวกับ

- (ก) ลักษณะการดำเนินงานของสำนักงาน
- (ข) การเงินและบัญชี
- (ค) การบริหารจัดการความเสี่ยง และการควบคุมภายใน
- (ง) การตรวจสอบภายใน
- (จ) กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสำนักงาน

กรรมการอย่างน้อยหนึ่งคนต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ด้านการเงิน การบัญชี หรือด้านการตรวจสอบภายใน

ข้อ ๑๖ กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง ที่ปรึกษา ผู้ที่ได้รับเงินเดือน ค่าจ้างหรือค่าตอบแทนประจำ และเป็นผู้มีส่วนร่วมในการบริหารงานของสำนักงาน โดยให้รวมถึงผู้ที่โอนย้าย ลาออก เกษียณอายุหรือพ้นสภาพจากสำนักงานภายในระยะเวลาสองปีก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ

(๒) เป็นผู้มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับสำนักงาน ทั้งนี้ ไม่ว่าในขณะดำรงตำแหน่งหรือภายในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ

(๓) เป็นบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือคู่สมรส ของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือผู้ตรวจสอบภายใน

ข้อ ๑๗ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ครบวาระ
- (๒) ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๑๕
- (๓) มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๖
- (๔) ตาย
- (๕) ลาออก
- (๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๗) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๘) ผู้ตรวจการแผ่นดินมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

กรณีกรรมการว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากครบวาระ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนเป็นกรรมการแทน โดยบุคคลที่เข้าเป็นกรรมการแทนให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ที่ตนแทน

ข้อ ๑๘ คณะกรรมการมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำกฎบัตรของคณะกรรมการให้สอดคล้องกับขอบเขตความรับผิดชอบในการดำเนินงานของสำนักงาน โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ตรวจการแผ่นดิน และมีการสอบทานความเหมาะสมของกฎบัตรดังกล่าวอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๒) สอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมภายใน กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงและกระบวนการกำกับดูแลที่ดี รวมถึงระบบบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตของสำนักงาน และระบบการรับแจ้งเบาะแส

(๓) สอบทานให้สำนักงานมีการรายงานการเงินอย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ

(๔) สอบทานการดำเนินงานของสำนักงานให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติผู้ตรวจการแผ่นดินหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมทั้งข้อกำหนดอื่นของสำนักงาน

(๕) กำกับดูแลระบบงานตรวจสอบภายในของสำนักงาน ให้มีความเป็นอิสระเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานในหน้าที่

(๖) พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือมีโอกาสเกิดการทุจริตที่อาจมีผลกระทบต่อการทำงานของสำนักงาน

(๗) ให้ข้อเสนอแนะการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนเงินเดือน เลื่อนตำแหน่งและประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ทั้งนี้ โดยให้เลขาธิการมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วย

(๘) ประชุมหารือร่วมกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นชอบเกี่ยวกับผลการตรวจสอบและเรื่องอื่น ๆ และอาจเสนอแนะให้สอบทานหรือตรวจสอบรายการใดที่เห็นว่าจำเป็น รวมถึงเสนอคำตอบแทนของผู้สอบบัญชีต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๙) รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ประกอบด้วย การรายงานผลต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและการรายงานต่อบุคคลภายนอก ทั้งนี้ การรายงานต่อบุคคลภายนอกให้รายงานในรายงานประจำปีของสำนักงานหรือเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสำนักงาน โดยประธานกรรมการเป็นผู้ลงนามในรายงานดังกล่าว และต้องมีเนื้อหาลำดับ ดังนี้

(ก) ความเห็นของคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง และการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตของสำนักงาน

(ข) ความเห็นของคณะกรรมการเกี่ยวกับการควบคุมภายในด้านการเงิน

(ค) จำนวนครั้งในการจัดประชุมของคณะกรรมการ และการเข้าร่วมประชุมของกรรมการแต่ละราย

(๑๐) ประเมินผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคของหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมทั้งเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในและศักยภาพของผู้ตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๑๑) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย

ข้อ ๑๙ การประชุมของคณะกรรมการให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีการประชุมอย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง โดยประธานกรรมการอาจใช้ดุลพินิจจัดให้มีการประชุมได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

(๒) กรรมการต้องเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม กรณีมีความจำเป็นให้สามารถใช้วิธีการติดต่อสื่อสารด้วยเทคโนโลยีที่สามารถถ่ายทอดเสียงหรือทั้งภาพและเสียงได้อย่างต่อเนื่อง โดยให้ถือว่ากรรมการซึ่งใช้วิธีการติดต่อสื่อสารด้วยเทคโนโลยีดังกล่าวเข้าประชุมและมีสิทธิได้รับคำตอบแทน

(๓) ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

(๔) การลงมติของที่ประชุมให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก โดยกรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

(๕) คณะกรรมการมีอำนาจเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมได้ตามความเหมาะสม

(๖) การเรียกประชุมต้องทำเป็นหนังสือหรือโดยวิธีอื่นและแจ้งให้กรรมการทุกคนทราบล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่กรรมการผู้นั้นจะได้ทราบวันนัดในที่ประชุมแล้ว แต่หากมีความจำเป็นเร่งด่วน ประธานกรรมการจะเรียกประชุมเป็นอย่างอื่นก็ได้

(๗) ให้หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นเลขานุการในที่ประชุมและให้มีผู้ช่วยเลขานุการตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประชุมมอบหมาย กรณีเลขานุการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ช่วยเลขานุการทำหน้าที่เป็นเลขานุการในที่ประชุม

ข้อ ๒๐ การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการต้องดำเนินการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ประกอบด้วย การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการในภาพรวม และการประเมินผลการปฏิบัติงานกรรมการรายบุคคล

ข้อ ๒๑ ให้ประธานกรรมการและกรรมการที่เข้าร่วมการประชุมได้รับคำตอบแทนเป็นรายเดือนเฉพาะเดือนที่มีการประชุมในอัตรา ดังนี้

(๑) ประธานกรรมการ หนึ่งหมื่นบาทต่อเดือน

(๒) กรรมการ แปดพันบาทต่อเดือน

หมวด ๓

หน่วยงานตรวจสอบภายใน

ข้อ ๒๒ ให้หน่วยงานตรวจสอบภายในมีหน้าที่และอำนาจตามระเบียบผู้ตรวจการแผ่นดินว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และรับผิดชอบตรวจสอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน

ข้อ ๒๓ ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ให้หน่วยงานตรวจสอบภายในมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดเป้าหมาย ทิศทางและภารกิจงานตรวจสอบภายใน เพื่อสนับสนุนการบริหารและการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสำนักงาน ให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานและคณะกรรมการ โดยคำนึงถึงการกำกับดูแลที่ดี ความมีประสิทธิภาพของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงและความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของสำนักงานด้วย

(๒) กำหนดกฎบัตรไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและเสนอเลขาธิการก่อนเสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและเผยแพร่หน่วยรับตรวจทราบ รวมทั้งมีการสอบทานความเหมาะสมของกฎบัตรอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๓) จัดให้มีการประกันและปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในทั้งภายในและภายนอก ตามรูปแบบและวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

(๔) จัดทำและเสนอแผนการตรวจสอบประจำปีต่อเลขาธิการก่อนเสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติภายในเดือนกันยายน

ในกรณีที่หน่วยงานตรวจสอบภายในวางแผนการตรวจสอบที่มีระยะเวลาตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไปให้นำมาใช้ประกอบการพิจารณาอนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปีด้วย

(๕) ปฏิบัติงานตรวจสอบให้เป็นไปตามแผนการตรวจสอบประจำปีที่ได้รับอนุมัติ

(๖) รายงานผลการตรวจสอบต่อเลขาธิการและคณะกรรมการ ดังต่อไปนี้

(ก) รายงานผลการตรวจสอบภายในเวลาอันสมควรและไม่เกินสองเดือนนับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จ กรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็นเรื่องที่จะมีผลเสียหายต่อการดำเนินงานให้รายงานผลการตรวจสอบทันที

(ข) รายงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง และการควบคุมภายใน อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ประกอบด้วย ความเสี่ยงที่สำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงาน ความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริต รวมถึงระบบการร้องเรียนของสำนักงาน ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอและเหมาะสมของการควบคุมภายในด้านการเงินและกระบวนการอื่นที่พิจารณาว่ามีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดการทุจริต ตลอดจนสรุปภาพรวมของการฟ้องร้องต่อสำนักงาน คดีความต่าง ๆ และความรับผิดชอบทางละเมิดของพนักงานในทางแพ่งโดยวิเคราะห้สาเหตุที่แท้จริง และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหามาระยะยาว

(๗) ติดตามผลการตรวจสอบ เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจเพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจเป็นไปตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบ

(๘) ในกรณีมีความจำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญมาร่วมปฏิบัติงานตรวจสอบ ให้เสนอขอบเขตและรายละเอียดของงาน คุณสมบัติของผู้รับจ้าง ระยะเวลาดำเนินการและผลงานที่คาดหวังจากผู้รับจ้าง รวมทั้งข้อเสนอโครงการของผู้รับจ้าง ให้เลขาธิการพิจารณาอนุมัติให้ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญต่อไป

(๙) ปฏิบัติงานในการให้คำปรึกษาแก่เลขาธิการ หน่วยรับตรวจและผู้ที่เกี่ยวข้อง

(๑๐) ประสานงานกับผู้สอบบัญชี คณะกรรมการ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าขอบเขตของงานตรวจสอบครอบคลุมเรื่องที่สำคัญอย่างเหมาะสมและลดการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อนกัน

(๑๑) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการและเลขาธิการ

ข้อ ๒๔ ขอบเขตงานของการตรวจสอบภายในให้ครอบคลุมถึงการตรวจสอบ วิเคราะห์ รวมทั้งการประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานซึ่งรวมถึง

(๑) ประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานในหน้าที่ของหน่วยรับตรวจ เสนอแนะการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง

(๒) สอบทานระบบการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมทั้งข้อกำหนดอื่นของสำนักงาน

(๓) สอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลการดำเนินงานและการเงินการคลัง

(๔) ตรวจสอบระบบการดูแลรักษา และความปลอดภัยของทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจให้มีความเหมาะสมกับประเภทของทรัพย์สินนั้น

(๕) วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพ ประหยัดและคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร

ข้อ ๒๕ ให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติงานตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ กรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานสากล

ข้อ ๒๖ ให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติตนให้เป็นไปตามจรรยาบรรณการตรวจสอบภายใน

หมวด ๔

หน่วยรับตรวจ

ข้อ ๒๗ ให้หน่วยรับตรวจมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

(๑) อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบภายใน

(๒) จัดเตรียมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน สมบูรณ์พร้อมที่จะตรวจสอบได้

(๓) จัดทำบัญชีและจัดเก็บเอกสารประกอบรายการบัญชีพร้อมที่จะให้ผู้ตรวจสอบภายในตรวจสอบได้

(๔) จัดให้มีระบบการเก็บเอกสารในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมและครบถ้วน

(๕) ชี้แจงและตอบข้อซักถามต่าง ๆ พร้อมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติมให้แก่ผู้ตรวจสอบภายใน

(๖) ปฏิบัติตามข้อทักท้วง และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในในเรื่องต่าง ๆ ที่เลขาธิการสั่งให้ปฏิบัติ

กรณีที่พนักงาน ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่อื่นใดของหน่วยรับตรวจ กระทำการโดยจงใจไม่ปฏิบัติ หรือละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ตรวจสอบภายในรายงานเลขาธิการพิจารณาสั่งการตามควรแก่กรณี

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๘ บรรดาระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือมติอื่นใดของผู้ตรวจการแผ่นดิน รวมทั้งคู่มือการปฏิบัติงานซึ่งมีผลใช้บังคับก่อนระเบียบนี้ คงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ จนกว่าจะได้มีข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดินที่ออกตามระเบียบนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

สมศักดิ์ สุวรรณสุจริต

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน